

PODUČAVANJE O OSJETLJIVOJ BAŠTINI S NAGLASKOM NA MIGRACIJE I IDENTITET

- set resursa za nastavnike

1. UVOD

Oslanjajući se na priče iz stvarnog života usredotočene na međugeneracijski prijenos trauma, I-ON partneri razvili su ovaj didaktički paket kao podršku nastavnicima u implementaciji problematike osjetljive baštine povezane s migracijama i identitetom s krajnjim ciljem stvaranja miroljubivih društava temeljenih na poštovanju i međusobnom razumijevanju.

2. O OVOM PAKETU

Za koga je ovaj set resursa?

Ovaj set resursa namijenjen je nastavnicima koji mogu obraditi dvije glavne teme projekta u svojim razredima, migracije i identitet. To može biti nastava povijesti, jezika i kulture, geografije, etike, građanskog odgoja ili drugo. Nema ograničenja za dobnu skupinu učenika; ipak, preporuka je raditi s učenicima u dobi od 13 i više godina koji su se upoznali s osnovama europske povijesti 20. stoljeća i konceptima migracije i identiteta.

Kako koristiti ovaj set resursa?

Ovi su materijali fleksibilan alat koji vam stoji na raspolaganju da obogatite svoju nastavu iskustvima s terena. Pozvani ste da ga istražite i koristite u skladu s potrebama vašeg razreda. Predlažemo šest tematskih programa, koji se mogu dalje kombinirati radom u grupama.

Možete slijediti kratki program (45-90 min) ili implementirati veći školski projekt koji se proteže na tjedan dana ili više.

Glavne poruke I-ON didaktičkog seta resursa

- Paralele između prijašnjih i novijih migracijskih procesa mogu se upotrijebiti kao mostovi između sadašnje i buduće zajedničke kulturne baštine u Europi.
- Jačanjem kulturnog dijaloga i podizanjem svijesti o zajedničkoj povijesti i vrijednostima jača se osjećaj pripadnosti zajedničkom europskom prostoru za suvremene migrante, one koji su se skrasili i zajednice koje ih primaju.
- Međugeneracijski prijenos trauma utječe na živote i identitete budućih generacija. Dijeljenje traumatskih iskustava može ojačati pojedince i skupine te izgraditi samopoštovanje koje vodi ka društvenoj dobrobiti.

3. ZAŠTO POUČAVATI O MIGRACIJAMA I IDENTITETU

“Identity on the line” doprinosi postizanju Kvalitetnog obrazovanja: SDG 4 cilj 4.7- Obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo

Obrazovanje oslobađa intelekt, otključava maštu i temeljno je za samopoštovanje.

“Do 2030, osigurati da svi polaznici steknu znanja i vještine potrebne za promicanje održivog razvoja, uključujući, između ostalog, kroz obrazovanje za održivi razvoj i

održive stilove života, ljudska prava, ravnopravnost spolova, promicanje kulture mira i nenasilja, globalno građanstvo i uvažavanje kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju.”

I-ON partneri vjeruju da progovaranje i prikazivanje osobnih priča široj javnosti može osloboditi traumatizirane i one koji su u ranoj fazi učenja i razvoja vlastite osobnosti. Stoga je fokus na mladima. Učeći o prošlosti svojih sugrađana mogu razviti empatiju i kritičko mišljenje, postati tolerantniji i poštivati različitosti te olakšati socijalnu integraciju. Polaznici će učiti o zajedničkoj europskoj prošlosti, angažirajući se na osobnoj razini.

4. PROGRAMI

Ovaj set resursa potiče istraživanje i dijalog.

Istražujući zaboravljene ili neispričane priče, učenici su pozvani da izraze svoje misli i osjećaje, a istovremeno uče kako slušati i suosjećati sa svojim sugrađanima ili kolegama iz razreda.

Kako bismo započeli etički raditi s osjetljivom baštinom povezanom s migracijskim procesima i ugroženim identitetima tijekom posljednjih stotinu godina, predlaže se istraživanje rezultata i priča prikupljenih kroz ovaj projekt. Istražite našu [web stranicu](#) i [digitalnu izložbu](#), pogledajte kratki, lokalni ili [dugometražni film](#). To će biti odlična priprema za vaš nastavni plan.

Ove smjernice nude 6 različitih tema kojima se možete baviti:

- 1. KOD KUĆE I U TUĐINI**
- 2. PRIPADNOST I OTUĐENJE**
- 3. OTPORNOST I RANJIVOST**
- 4. NEPRAVDA I POMIRENJE**
- 5. TIŠINA I OTVORENOST** ili

6. **NACIONALNA TEMA** (istražene i objavljene priče u okviru ovog projekta u svim zemljama partnera - Hrvatska, Danska, Litva, Norveška, Poljska, Slovenija i Švedska).

Nastavni plan je isti; mijenja se jedino cilj učenja.

KRATKI PROGRAM

1. Uvod (10 minuta)

Na temelju [izložbenog materijala](#) pripremite PPT prezentaciju s uvodom o temi, uključujući kontekst (migracije i identitet) te povezane osjećaje koje ljudi mogu doživjeti kada su prisiljeni napustiti ili dobrovoljno napuštaju svoju domovinu.

Pozivamo vas da radite s konceptima razvijenim u okviru projekta (kod kuće i u tuđini, tišina i otvorenost, nacionalno iskustvo, npr. istarski Talijani koji napuštaju Istru nakon Drugog svjetskog rata ili Grenlandčani u Danskoj itd.).

Kako bi prezentacija bila efektivnija, predlažemo da uključite neke citate i snimke zaslona / fotografije kazivača koji se mogu naći unutar izložbenog materijala ili na [online verziji izložbe](#).

2. Interaktivno učenje temeljeno na dijalogu (25 minuta)

Nakon prezentacije, a ovisno o temi koju ste odabrali, predlažemo:

- a) **AKO RADITE S NACIONALNOM TEMOM** predstavite nacionalni [kratki film](#) i zatim potaknite dijalog sa svojim učenicima koristeći metodologiju Razmisli-Upari-Podijeli
- b) **AKO RADITE S KONCEPTOM** potaknite dijalog sa učenicima koristeći metodologiju Razmisli-Upari-Podijeli

Nastavnik postavlja jedno od predloženih otvorenih pitanja, a učenici o tome u tišini razmišljaju minutu-dvije. Zatim učenici u paru raspravljaju o pitanju dvije do pet minuta. Na kraju se cijeli razred uključuje u raspravu u kojoj učenici podižu ruke i iznose sva razmišljanja i ideje koje su prikupili.

Također možete koristiti radne listove kako bi učenici mogli zapisati pitanja i svoja razmišljanja.

Predložena pitanja:

KOD KUĆE I U TUĐINI

Što je za vas dom?

Imate li predmete ili hranu koji vas podsjećaju na dom?

Što biste ponijeli da se morate preseliti na novo mjesto?

PRIPADNOST I OTUĐENJE

Koji je vaš identitet?

Zbog čega se osjećate kao da negdje pripadate?

Zbog čega se ljudi mogu osjećati prihvaćenima?

OTPORNOST I RANJIVOST

Što je sloboda za vas?

Što mislite da biste učinili da je izgubite?

Možete li se sjetiti povijesnih osoba koje su izgubile slobodu u povijesti?

TIŠINA I OTVORENOST

Mogu li tajne i šutnja biti dobre ili loše?

Je li otvorenost dokaz sigurnosti i slobode?

Postoje li priče koje se ne bi smjele pričati?

NEPRAVDA I POMIRENJE

Jeste li ikada doživjeli nepravdu?

Mislite li da možete oprostiti i pomiriti se?

Znate li neke povijesne osobe koje su doživjele nepravdu?

Zatim oprostile i pomirile se?

NACIONALNA TEMA

Prepoznajete li se čitajući priče nekih od ovih bivših migranata i njihovih potomaka?

Prepoznajete li njihove osjećaje?

Što mislite o događajima u ovom slučaju? Jesu li se mogli spriječiti? Mislite li da bi se tako nešto moglo ponoviti u budućnosti?

3. Evaluacija (10 minuta)

Nakon rasprave i razmjene mišljenja možete ocijeniti ovo iskustvo učenja. Razmislite o korištenju strategije evaluacije 3-2-1. Zamolite svoje učenike da napišu 3 stvari koje su naučili, 2 stvari koje su im bile zanimljive i 1 stvar koju ne razumiju, o kojoj imaju pitanja ili bi htjeli znati više. Predložak za 3-2-1 evaluaciju možete pronaći u [izvorima](#) na dnu stranice.

- [Podijelite svoje iskustvo](#)

Bilo bi nam drago primiti informacije od vas. Ako želite podijeliti što je realizirano u vašem razredu, rado bi primili kratku prezentaciju popraćenu fotografijama ili radovima vaših učenika. Ako želite, može se predstaviti i na našim društvenim mrežama ili našoj web stranici. Time možete inspirirati i povezati se s drugim nastavnicima s istom strašću za podučavanje.

Mail poslati na info@i-on.museum

DUGI PROGRAM

(minimalno 90 min za prva 3 koraka i 2 tjedna za implementaciju svih 6 koraka)

1. Uvod (45 minuta)

Na temelju [izložbenog materijala](#), pripremite kratku PPT prezentaciju s uvodom o temi (migracije i identitet) i povezanih osjećaja koje ljudi mogu doživjeti kada su prisiljeni napustiti ili dobrovoljno napuštaju svoju domovinu.

Nakon uvoda, predlažemo da učenicima predstavite [dugometražni film](#), koji će biti značajan okvir za vaše buduće aktivnosti.

2. Interaktivno učenje temeljeno na dijalogu (30 minuta)

Nastavnik postavlja jedno od predloženih otvorenih pitanja, a učenici o tome u tišini razmišljaju minute-dvije. Zatim učenici u paru raspravlja o pitanju dvije do pet minuta. Na kraju se cijeli razred uključuje u raspravu u kojoj učenici podižu ruke i iznose sva razmišljanja i ideje koje su prikupili.

Također možete koristiti radne listove kako bi učenici mogli zapisati pitanja i svoja razmišljanja.

Predložena pitanja:

KOD KUĆE I U TUĐINI

Što je za vas dom?

Imate li predmete ili hranu koji vas podsjećaju na dom?

Što biste ponijeli da se morate preseliti na novo mjesto?

PRIPADNOST I OTUĐENJE

Koji je vaš identitet?

Zbog čega se osjećate kao da negdje pripadate?

Zbog čega se ljudi mogu osjećati prihvaćenima?

OTPORNOST I RANJIVOST

Što je sloboda za vas?

Što mislite da biste učinili da je izgubite?

Možete li se sjetiti povijesnih osoba koje su izgubile slobodu u povijesti?

TIŠINA I OTVORENOST

Mogu li tajne i šutnja biti dobre ili loše?

Je li otvorenost dokaz sigurnosti i slobode?

Postoje li priče koje se ne bi smjele pričati?

NEPRAVDA I POMIRENJE

Jeste li ikada doživjeli nepravdu?

Mislite li da možete oprostiti i pomiriti se?

Znate li neke povijesne osobe koje su doživjele nepravdu?

Zatim oprostile i pomirile se?

NACIONALNA TEMA

Prepoznajete li se čitajući priče nekih od ovih bivših migranata i njihovih potomaka?

Prepoznajete li njihove osjećaje?

Što mislite o događajima u ovom slučaju? Jesu li se mogli spriječiti?

Mislite li da bi se tako nešto moglo ponoviti u budućnosti?

3. Praćenje (10 min)

Nakon rasprave i razmjene mišljenja možete ocijeniti ovo iskustvo učenja. Razmislite o korištenju strategije evaluacije 3-2-1. Zamolite svoje učenike da napišu 3 stvari koje su naučili, 2 stvari koje su im bile zanimljive i 1 stvar koju ne razumiju, o kojoj imaju pitanja ili bi htjeli znati više. Predložak za 3-2-1 evaluaciju možete pronaći u [izvorima](#) na dnu stranice.

4. Domaća zadaća

Domaća zadaća ima za cilj upoznati studente ne samo s temama o identitetu i migraciji, već i s istraživačkim metodama i kustoskim praksama u pogledu njihovog budućeg profesionalnog razvoja. Zbog toga je predložen rad na maloj školskoj izložbi.

Stvaranje školske izložbe počinje kod kuće. Učenici mogu istražiti temu kojoj se može pristupiti na dva načina:

1/ Na temelju osobnog iskustva: učenici identificiraju fotografije ili predmete koji se odnose na razmatrani koncept (kod kuće, u tuđini, otpornost, pripadnost... i izrađuju poster koji uključuje fotografije (ili fotografirane objekte) i njihove kratke komentare ili priče vezane uz taj objekt.

2/ Na temelju migracije: učenici intervjuiraju članove obitelji koji imaju migracijska iskustva i predstavljaju svoju priču popraćenu ilustracijom (crtež priče, fotografija te osobe ili fotografija predmeta koji ta osoba povezuje sa svojim migracijskim iskustvom).

5. Školski rad: postavljanje izložbe (30 minuta)

Zamolite učenike da postave svoje radove na ploči. Potom mogu predstaviti svoje rezultate školskim kolegama.

6. Evaluacija (15 minuta)

Za evaluaciju dugog programa:

Možete biti kreativni i iz papira izrezati tri vrste simbola za svakog učenika (pronađite ih u [resursima](#)); srce, sunce i kapljica. Predložite učenicima da smjeste simbol pored izložbenog rada koji ih čini sretnim (sunce), tužnim (kapljica) ili s kojim suosjećaju ili im je blizak (srce).

Druga opcija evaluacije koju možete razmotriti jest ponuditi predložak evaluacije pomoću sljedećih pitanja / potražite u [resursima](#):

1. Što vam se najviše sviđjelo tijekom ovog projekta?
2. Što je najvažnije što ste naučili?
3. Biste li voljeli imati još predavanja / aktivnosti sličnih ovoj / provedenih na ovaj način?
4. Ocijenite razinu zadovoljstva sljedećim aktivnostima
(NO; Nema odgovora, 1 je loše, 5 najpozitivnije. Zaokružite svoju ocjenu)

Gledanje filma NO-1-2-3-4-5

Prezentacija NO-1-2-3-4-5

Postavljanje izložbe NO-1-2-3-4-5

Intervjuiranje NO-1-2-3-4-5

Razredna rasprava NO-1-2-3-4-5

5. Prije i sada (učenici pišu jednu ili više stvari koje su otkrili i koje su promijenile njihovo mišljenje o ovoj temi.

Prije sam mislio:

Sada mislim:

- **Podijelite svoje iskustvo**

Bilo bi nam drago primiti informacije od vas. Ako želite podijeliti što je realizirano u vašem razredu, rado bi primili kratku prezentaciju popraćenu fotografijama ili radovima vaših učenika. Ako želite, može se predstaviti i na našim društvenim mrežama ili našoj web stranici. Time možete inspirirati i povezati se s drugim nastavnicima s istom strašću za podučavanje.

Mail poslati na info@i-on.museum

* Ako smatrate da su ovi materijali inspirativni, možete biti kreativni i angažirati svoj razred na zanimljivije načine. Možete kombinirati teme i rad na nacionalnom slučaju u kombinaciji sa suprotnim konceptom (npr. Poljska i pripadnost i otuđenje). Možete također predstaviti sve suprotne koncepte ili sve zemlje i podijeliti svoje učenike u timove.

5. IZVORI

- poveznice na dostupne resurse:

članci, film(ovi), digitalna izložba, metode ocjenjivanja i predlošci (izlazne kartice) - engleski i lokalni jezici.